

Dokument nr. 8:34

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentant Steinar Bastesen om lovforslag vedrørende vern i og ved sjøområder og implementering av bestemmelser om konsekvensutredninger.

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstiller er blitt kjent med at det nå arbeides aktivt med å legge ut store nye verneområder, såkalte marine verneområder. Dette er i så fall i strid med de signalene Stortinget ga om at forslagene til verneområdene heller burde begrenses. Siden Stortinget har avskåret seg selv fra å vurdere eventuelle verneforslag som fremmes via fylkesmannens miljøvern-avdeling og Direktoratet for naturforvaltning til Miljøverndepartementet i og med de fullmakter som ble gitt til departementet ved behandlingen av ny landsplan for Nasjonalparker av 1994. Forslagsstiller finner det svært foruroligende at slike vide fullmakter er gitt til Miljøverndepartementet til å frede store områder på kysten i konflikt med areal- og kystsoneplanlegging i kommunene. Spesielt er det foruroligende å registrere den enorme utvidelse av verneområdene som har funnet sted siden ny landsplan for Nasjonalparker ble vedtatt. Det er bemerkelsesverdig at det foreslås en slik utvidelse av verneområdene så raskt etter at Stortinget hadde uttrykt ønske om begrensn-
ing av verneområdene.

Det er også underlig at man nå ønsker å etablere verneområder i sjøen uten at man har en uttrykkelig lovhjemmel i naturvernloven eller andre lover. Man burde ha tatt seg tid til å utrede og fremme forslag overfor Stortinget for å ha hatt en klar og utvetydig lovhjemmel til slike vernetiltak.

Før det legges ut flere verneområder i sjøen, må det nødvendige lovgrunnlaget avklares for disse planlagte verneområdene. Naturvernloven har ingen klar hjemmel for vern i sjøen slik den er utformet i dag og videre må det foreligge en konsekvensanalyse for hvert område som forelegges Stortinget for vurdering.

Den hjemmel som det har vært vist til i den utredningen som har vært foretatt vedrørende kystverneplanen for Nordland, er en betenkning fra lovavde-

lingen i Justisdepartementet. Lovavdelingen uttaler i brev av 5. august 1994:

«Vi er etter dette tilbøyelig til å mene at naturvernloven generelt også gjelder sjøområder, herunder vannmassene, havbunnen, samt plante- og dyrelivet der. Vi går ikke inn på hvorvidt alle verneformer etter naturvernloven kan nyttes overfor slike områder.»

Dette viser helt klart at den er nødvendig å utredet lovgrunnlaget for de maritime verneområdene, gjennom en ordinær lovprosess der de impliserte parter har fått mulighet til å komme med innspill både i forhold til lovens materielle og prosessuelle innhold og løsninger. Det er helt klart at de vernetiltak som er utredet og i mange tilfeller midlertidig vedtatt, berører befolkningen i og ved disse områdene og aktørene i fiske- og næringslivet på en måte som reduserer disse livs- og næringsvilkår i stor grad. Dette tilsier at man bør ha utredet og fått en klar lovhjemmel for disse vernetiltakene.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen utrede og eventuelt fremme et lovforslag om hjemmel til å fatte vedtak om vernetiltak i og ved sjøområdene, herunder vannmassene, havbunnen og plante- og dyrelivet der. Stortinget forutsetter at Regjeringen vurderer og eventuelt implementerer i disse lovframleggene bestemmelser om at hvert vernetiltak må være konsekvensutredet før det settes i verk. Stortinget forutsetter også at eventuelle lovforslag sendes ut til høring hos berørte parter med rimelig uttalefrist.